

TERMINOLOGIE

Cred că este necesar să definim câțiva termeni cu care se lucrează atunci când construim fișiere de autoritate. Ordinea termenilor nu este alfabetică ci în funcție de relațiile care există între termeni.

Prezentarea și definirea lor se bazează pe ultimile documente referitoare la catalogare:

RDA (Resource Description and Access) (2013)

ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016)

FRAD (Functional Requirements for Authority Data) (2013)

LRM (Library Reference Model) (2017)

PERSOANĂ

Conform **RDA (Resource Description and Access) (2013) - 8.1.2 Persoană**

- Termenul **persoană** se referă la „un individ sau o identitate stabilită de către un individ (singur sau în colaborare cu unul ori mai mulți indivizi)”.

Conform **ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016) – 8. Glosar**

- Termenul **persoană** se referă la ”o identitate individuală sau singulară, stabilită sau adoptată de un individ sau un grup”.

Conform **FRAD (Functional Requirements for Authority Data) (2013) – 3.4 Definițiile entităților** (inclus în LRM)

- Termenul **persoană** se referă la ”un individ sau o persoană ori identitate, stabilită sau adoptată de un individ ori grup”.

Conform **LRM (Library Reference Model) (2017) – 4.2 Entități. E7**

- **Persoana** este definită ca „o ființă umană individuală” [Superclasa: Agent]

NUME

Conform **RDA (Resource Description and Access) (2013) - 8.1.3 Nume**

- „termenul **nume** se referă la un cuvânt, caracter sau grup de cuvinte și/sau caractere prin care o persoană este cunoscută”.

Conform ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016) – 8. *Glosar*

- termenul **nume** este: “un caracter, un cuvânt sau un grup de cuvinte și/sau caractere prin care este cunoscută o entitate” (persoana).

Conform **FRAD (Functional Requirements for Authority Data) (2013) – 3.4 Definițiile entităților** (inclus în LRM)

- termenul **nume** este: “un caracter, un cuvânt sau un grup de cuvinte și/sau caractere prin care este cunoscută o entitate” (persoana).

NUME PREFERAT PENTRU O PERSOANĂ

Conform **RDA (Resource Description and Access) (2013) - 8.1.3 Nume**

- termenul **nume preferat pentru o persoană** se referă la “numele sau forma numelui aleasă ca bază a punctului de acces autorizat ce reprezintă acea persoană”.

Conform ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016) – 8. *Glosar*

- termenul **nume preferat pentru o persoană** este: “numele unei entități ales în conformitate cu reguli sau standarde” naționale și internaționale utilizate, “folosit ca bază pentru construirea unui punct de acces autorizat pentru entitatea” persoană.

Conform **FRAD (Functional Requirements for Authority Data) (2013) – 3.4 Definițiile entităților** (inclus în LRM)

- termenul **nume preferat pentru o persoană** este inclus sub **Punct de acces controlat**, care e definit ca: „un nume, un termen, un cod etc., sub care o înregistrare bibliografică sau de autoritate ori de referință va fi găsită” [GARR, modificată]. Se menționează că „include forme autorizate (sau preferate) ale numelor, dar și variante ale numelor”.

VARIANTĂ A NUMELUI DE PERSOANĂ

Conform **RDA (Resource Description and Access) (2013) - 8.1.3 Nume**

- termenul **variantă a numelui de persoană** se referă la „un nume sau o formă a numelui prin care persoana este cunoscută și care diferă de numele sau forma numelui aleasă ca nume preferat pentru acea persoană”.

Conform **ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016) – 8. Glosar**

- termenul **variantă a numelui de persoană** este: „o formă a numelui care nu a fost aleasă ca punct de acces autorizat pentru o entitate” persoană.

PUNCT DE ACCES

Conform **RDA (Resource Description and Access) (2013) - 8.1.4 Punct de acces**

- „termenul **punct de acces** se referă la un nume, un termen, un cod etc. care reprezintă o anumită persoană...”;
- „termenul **punct de acces autorizat** se referă la punctul de acces standardizat, care reprezintă o entitate. Punctul de acces autorizat reprezintă o persoană, ... construit pe baza numelui preferat pentru acea persoană,;
- „termenul **variantă a punctului de acces** se referă la o formă alternativă a punctului de acces autorizat care reprezintă o entitate. O variantă a punctului de acces care reprezintă o persoană, o familie sau o colectivitate este construită folosind o variantă a numelui persoanei, ...”.

Conform **ICP ([International Cataloguing Principles](#)) (2016) – 8. Glosar**

- termenul **Punct de acces** este: “un nume, un termen, un cod etc. prin intermediul căruia datele bibliografice sau de autoritate sunt căutate și identificate.
- termenul **Punct de acces autorizat** este: “un punct de acces controlat pentru o entitate, stabilit și construit în conformitate cu reguli sau standard”.

BAZA PUNCTULUI DE ACCES AUTORIZAT

Conform **FRAD (Functional Requirements for Authority Data) (2013) – 3.4 Definițiile entităților** (inclus în LRM)

- termenul **baza punctului de acces**: „toate elementele unui punct de acces controlat care sunt integrate numelui, începând cu numele persoanei”, adăugând, uneori, calificative (rar).
- termenul **limba punctului de acces**: limba în care este înregistrată baza punctului de acces.

ATRIBUT/Caracteristică

Conform LRM (**Library Reference Model) (2017) – 4.2 Atribute. 4.2.1**

- Atributul caracterizează instanțele specifice unei entități.

Conform FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records)

- *Un set de caracteristici care permit utilizatorilor de informații să formuleze întrebări și să evalueze răspunsurile, atunci când caută informații despre o anumită entitate.*
- *Atributele pot fi inerente entității (de exemplu, caracteristici fizice, informații de etichetare etc.) sau adăugate de un agent extern (de exemplu, identificatori, informații contextuale etc.)*

Bibliografie\webografie

- Declarația de *Principii Internaționale de Catalogare (ICP)* / elaborată de Secțiunea de Catalogare a IFLA și de Grupul IFLA de Experți pentru elaborarea Codului Internațional de Catalogare ; trad. în lb română de Rodica Mușat. - Ediția 2016 cu revizuirii minore, 2017
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-ro.pdf
- *Functional Requirements for Authority Data* : a Conceptual Model / IFLA Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records (FRANAR). - As amended and corrected through July 2013
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frad/frad_2013.pdf

- *Functional requirements for bibliographic records* : final report / IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records. — München : K.G. Saur, 1998.
<https://www.ifla.org/publications/functional-requirements-for-bibliographic-records>
- IFLA *Library Reference Model* : a Conceptual Model for Bibliographic Information / Pat Riva, Patrick Le Bœuf, and Maja Žumer. - As amended and corrected through December 2017
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017_rev201712.pdf
- *RDA : Resource Description and Access* / developed in a collaborative process led by the Joint Steering Committee for Development of RDA (JSC), representing the American Library Association... [et al.]
- *Statement of International Cataloguing Principles (ICP)* / by IFLA Cataloguing Section and IFLA Meetings of Experts on an International Cataloguing Code. - 2016 Edition with minor revisions, 2017 by Agnese Galeffi (chair), María Violeta Bertolini, Robert L. Bothmann, Elena Escolano Rodríguez, and Dorothy McGarry December 2016 Approved by IFLA Cataloguing Standing Committee and IFLA Committee of Standards Endorsed by IFLA Professional Committee María Violeta Bertolini, Robert L. Bothmann, Elena Escolano Rodríguez, Agnese Galeffi, and Dorothy McGarry, 2016.
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/icp/icp_2016-en.pdf

Material documentat și prelucrat de Constanța Dumitrășconiu,
Grup de lucru ABR – „Ghid național de catalogare și aplicare a
formatului Unimarc în bibliotecile din România”